

Вищий навчальний заклад
«НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ»
Юридичний факультет
Кафедра соціально-гуманітарних дисциплін та іноземних мов

ЗАТВЕРДЖЕНО

Декан юридичного факультету

С.В. Матвеев

РОБОЧА ПРОГРАМА

МЕТОДОЛОГІЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

(назва навчальної дисципліни)

підготовки другого (магістерського) рівня вищої освіти
(назва рівня вищої освіти)

галузі знань 07 «Управління та адміністрування»
(шифр і назва галузі знань)

спеціальності 072 «Облік і оподаткування»
(код і найменування спеціальності)

освітньо-професійної програми «Облік і оподаткування»
(назва освітньо-професійної програми)

тип дисципліни загальної підготовки

2020 рік

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми

Неговська Ю.М
(прізвище, ініціали)

РЕКОМЕНДОВАНО:

Кафедрою соціально-гуманітарних дисциплін та
іноземних мов
протокол № 1 від «28» серпня 2020 року

Завідувач кафедри

В.Ф.Баранівський

Розробник: Єрохін Сергій Аркадійович, доктор економічних наук, професор, кафедра фінансів, обліку та фундаментальних економічних дисциплін.

1. Опис навчальної дисципліни

Мова навчання: українська.

Статус дисципліни: обов'язкова

Передумови вивчення навчальної дисципліни: оволодіння здобувачами вищої освіти знаннями з таких дисциплін як «Фінансовий менеджмент», «Кредитний менеджмент», «Страховий менеджмент», «Іноземна мова професійного спрямування», «Фінансовий аналіз», «Інформаційно-аналітичні системи і технології у фінансах, банківській справі та страхуванні» тощо та набуття ними відповідних фахових компетенцій.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень» є методологія наукових досліджень і методика здійснення досліджень конкретних проблем економіки на основі загальнонаукових та емпіричних наукових прийомів, що дає змогу досліджувати економічні та соціальні процеси у їх спорідненості, відмінності та історичному аспекті.

Інформаційний обсяг навчальної дисципліни. На вивчення навчальної дисципліни відводиться 150 годин, 5 кредитів ECTS.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень» є отримання здобувачами вищої освіти базових знань з теорії та практики організації в Україні та засвоєння слухачами освітніх програм другого (магістерського) рівня вищої освіти сучасних форм та методів наукових досліджень.

Основними завданнями навчальної дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень» є ознайомлення з методами, технологією наукових досліджень з економіки; набуття практичних вмінь планувати наукові дослідження у відповідності до поставлених задач; вивчення основних сфер застосування ЕОМ в економічних дослідженнях; набуття знань про механізми впровадження наукових розробок; оволодіння знаннями, навичками підготовки магістерських робіт, оформлення результатів наукових досліджень згідно з Державними стандартами.

3. Компетентності та заплановані результати навчання

Дисципліна «Методологія та організація наукових досліджень» забезпечує набуття здобувачами освіти таких **компетентностей**:

Загальні компетентності:

- ЗК01. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК02. Здатність спілкуватися іноземною мовою.
- ЗК03. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК04. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні
- ЗК05. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК07. Здатність працювати в міжнародному контексті.
- ЗК 08 Здатність спілкуватися з представниками професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності
- ЗК09. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.
- ЗК 10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Спеціальні (фахові) компетенції:

СК01. Здатність формувати та використовувати облікову інформацію для прийняття ефективних управлінських рішень на всіх рівнях управління підприємством в цілях

підвищення ефективності, результативності та соціальної відповідальності бізнесу.

СК01. Здатність формувати та використовувати облікову інформацію для прийняття ефективних управлінських рішень на всіх рівнях управління підприємством в цілях підвищення ефективності, результативності та соціальної відповідальності бізнесу.

СК02. Здатність організовувати обліковий процес та регламентувати діяльність його виконавців у відповідності з вимогами менеджменту підприємства.

СК03. Здатність застосовувати теоретичні, методичні і практичні підходи щодо організації обліку, контролю, планування та оптимізації податкових розрахунків.

СК04. Здатність формувати фінансову звітність за міжнародними стандартами, коректно інтерпретувати, оприлюднювати й використовувати відповідну інформацію для прийняття ефективних управлінських рішень.

СК05. Здатність застосовувати методи і методики аналітичного забезпечення сучасних систем менеджменту з урахуванням стратегії розвитку підприємства в умовах невизначеності, ризику та/або асиметричності інформації.

СК06. Використовувати міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг з дотриманням вимог професійної етики в процесі практичної діяльності.

СК07. Здатність формулювати завдання, удосконалювати методики та впроваджувати сучасні методи фінансового та управлінського обліку, аналізу, аудиту і оподаткування у відповідності зі стратегічними цілями підприємства.

СК08. Здатність виконувати адміністративно-управлінські функції у сфері діяльності суб'єктів господарювання, органів державного сектору.

СК09. Здатність здійснювати діяльність з консультування власників, менеджменту підприємства та інших користувачів інформації у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.

СК10. Здатність проводити наукові дослідження з метою вирішення актуальних завдань теорії, методики, організації та практики обліку, аудиту, аналізу, контролю та оподаткування.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень» здобувач вищої освіти повинен досягти таких запланованих результатів навчання:

ПРН01. Вміти розвивати та підвищувати свій загальнокультурний і професійний рівень, самостійно освоювати нові методи роботи та знання щодо комплексного бачення сучасних проблем економіки та управління.

ПРН03. Вільно спілкуватися іноземною мовою усно і письмово при обговоренні результатів досліджень та інновацій.

ПРН05. Володіти інноваційними технологіями, обґрунтовувати вибір та пояснювати застосовування нової методики підготовки і надання облікової інформації для потреб управління суб'єктом господарювання.

ПРН13. Знати міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутні послуги з дотриманням вимог професійної етики.

ПРН15. Застосовувати наукові методи досліджень у сфері обліку, аудиту, аналізу, контролю та оподаткування та імплементувати їх у професійну діяльність та господарську практику.

ПРН18. Дотримуватися норм професійної та академічної етики, підтримувати врівноважені стосунки з членами колективу (команди), споживачами, контрагентами, контактними аудиторіями.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Обсяг у годинах											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	сем	пз	лаб	с.р.		л	сем	пз	лаб	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Наука та її методологія												
Тема 1. Наука та її методологія	18	4	2	-	-	12	19	1	-	-	-	18
Тема 2. Процес наукового дослідження та методика його проведення	18	4	2	-	-	12	22	1	1	-	-	20
Тема 3. Об'єкт і предмет дослідження	18	4	2	-	-	12	22	1	1	-	-	20
Тема 4. Теорія методу дослідження.	22	4	4	-	-	14	21	1	-	-	-	20
Разом за змістовим модулем 1	76	16	10	-	-	50	84	4	2	-	-	78
Змістовий модуль 2. Наукове дослідження												
Тема 5. Інформаційні аспекти наукового дослідження.	23	4	4	-	-	15	21	1	-	-	-	20
Тема 6. Організація науково-пошукової роботи	23	4	4	-	-	15	22	1	1	-	-	20
Тема 7. Академічна доброчесність	28	8	4	-	-	16	23	2	1	-	-	20
Разом за змістовим модулем 2	74	16	12	-	-	46	66	4	2	-	-	60
Усього годин	150	32	22	-	-	96	150	8	4	-	-	138

5. Зміст програми навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. **НАУКА ТА ЇЇ МЕТОДОЛОГІЯ**

ТЕМА 1. НАУКА ТА ЇЇ МЕТОДОЛОГІЯ

Наука як соціальний інститут, її структура. Фундаментальні та прикладні науки. Специфіка науково-дослідної діяльності. Наукове знання. Цілі та функції науки, її категоріально-понятійний апарат. Наукова ідея, гіпотеза, судження, закон, концепція. Теорія, як найбільш розвинена форма узагальнення і систематизації знань.

Методологія науки та її структура. Основні різновиди наукової методології. Принципи наукового дослідження. Співвідношення методології і теорії.

Методологія економічних досліджень. Особливості методології дослідження економічних явищ та процесів, в тому числі на різних рівнях їх прояву та у різних галузях застосування.

ТЕМА 2. ПРОЦЕС НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ І МЕТОДИКА ЙОГО ПРОВЕДЕННЯ

Структура та різновиди наукового дослідження. Основні етапи і напрями наукового дослідження, його мета і завдання. Формування проблеми наукового дослідження, побудова його програми. Теоретична та емпірична база дослідження, визначення стану досліджуваного об'єкта. Методика дослідження.

Опис об'єкта дослідження, доведення та аргументація вибраного в ньому предмета дослідження.

Наукове доведення та аргументація вибраної проблеми дослідження. Висновки і рекомендації за наслідками дослідження, впровадження їх результатів у практичну

діяльність.

Поняття якості наукового дослідження, правові основи його регуляції. Наукова новизна.

ТЕМА 3. ОБ'ЄКТ І ПРЕДМЕТ ДОСЛІДЖЕННЯ

Сутність об'єкта і предмета дослідження, їх співвідношення. Діалектика предмета і метода дослідження. Класифікація об'єктів наукового пізнання.

Сучасна економіка як предмет наукового дослідження. Предмет дослідження конкретно-економічних наук: зміст та особливості його пізнання.

Співвідношення та взаємозв'язок загального і конкретного в дослідженні предмета економічних наук, їх відповідне відображення в методології дослідження.

ТЕМА 4. ТЕОРІЯ МЕТОДУ ДОСЛІДЖЕННЯ

Поняття методу дослідження. Класифікація методів наукових досліджень, їх обґрунтування. Змістовна характеристика діалектичного методу, об'єктивна та ідеалістична діалектика. Діалектична та формальна логіка. Роль наукового методу в дослідженні. Рівні методу економічного дослідження.

Методи теоретичного дослідження: абстрагування, аналіз і синтез, індукція і дедукція, якісний і кількісний аналіз, системний аналіз і системний підхід.

Методи емпіричних досліджень: спостереження, вимірювання, класифікація, вибірковий та опитувальний методи, тестування та аналіз документів.

Змістовий модуль 2.

НАУКА ТА ЇЇ МЕТОДОЛОГІЯ

ТЕМА 5. ІНФОРМАЦІЙНІ АСПЕКТИ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

Наукова інформація, її характеристика та види. Робота над літературними джерелами. Збирання матеріалу, його аналіз і обробка. Аналіз та інтерпретація наукових даних. Математичне забезпечення наукового дослідження. Наукові дискусії.

ТЕМА 6. ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВО-ПОШУКОВОЇ РОБОТИ

Вибір, обґрунтування і затвердження теми наукового дослідження. Планування науково-дослідної роботи. Аспірантура і докторантура. Атестація науково-педагогічних кадрів. Здобуття наукового ступеня без аспірантури чи докторантури. Наукове керівництво. Презентація результатів наукових досліджень. Публічний захист результатів наукового дослідження. Наукові семінари, конференції та інші форми комунікації.

Специфіка науково-дослідної роботи здобувачів вищої освіти, її основні результати. Магістерська робота як кваліфікаційне дослідження. Вимоги до змісту і форми магістерських робіт.

ТЕМА 7. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Поняття академічна доброчесність. Вплив цифровізації на академічну доброчесність. Пошук та використання інформації в Інтернеті. Кодекс честі та сприяння академічній доброчесності. Плагіат та корпоративна культура. Академічна доброчесність та корупція. Пошуковий механізм наукової інформації. Цитування робіт науковців.

6. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Наука та її методологія	4	1
2	Процес наукового дослідження та методика його проведення	4	1
3	Об'єкт і предмет дослідження	4	1
4	Теорія методу дослідження.	4	1
5	Інформаційні аспекти наукового дослідження.	4	1
6	Організація науково-пошукової роботи	4	1
7	Академічна доброчесність	8	2
Усього годин		32	8

7. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Не передбачено навчальним планом	-	-

8. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Наука та її методологія	2	-
2	Процес наукового дослідження та методика його проведення	2	1
3	Об'єкт і предмет дослідження	2	1
4	Теорія методу дослідження.	4	-
5	Інформаційні аспекти наукового дослідження.	4	-
6	Організація науково-пошукової роботи	4	1
7	Академічна доброчесність	4	1
Усього годин		22	4

9. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Не передбачено навчальним планом	-	-

10. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Наука та її методологія	12	18
2	Процес наукового дослідження та методика його проведення	12	20
3	Об'єкт і предмет дослідження	12	20
4	Теорія методу дослідження.	14	20
5	Інформаційні аспекти наукового дослідження.	15	20
6	Організація науково-пошукової роботи	15	20
7	Академічна доброчесність	16	20
Усього годин		96	138

11. Завдання для самостійної роботи

1. Що є основним чинником відтворення економіки та її розвитку в сучасних умовах? Відповідь обґрунтуйте.
2. Чому видатний німецький фізик М. Борн стверджував, що «...наука стала невід'ємною та найбільш важливою частиною нашої цивілізації, а наукова діяльність безпосередньо впливає на розвиток цивілізації»?
3. Назвіть суб'єктів наукової діяльності в Україні та дайте їм характеристику.
4. Назвіть основні недоліки системи підготовки науково-педагогічних та наукових кадрів в Україні. Яким чином можна удосконалити існуючу систему?
5. Розтлумачте такі поняття, як «методологія» та «метод». Назвіть та дайте коротку характеристику загальнонауковим методам, які використовуються на емпіричному та теоретичному рівнях дослідження.
6. Надайте характеристику системному підходу. Порівняйте процеси формування системи класичним (традиційним) методом та за допомогою системного підходу.
7. Схарактеризуйте наукову проблему. Чи міститься вирішення проблеми в існуючому знанні? Як класифікуються наукові проблеми залежно від способу вирішення?
8. Що таке тема і як вона співвідноситься з науковою проблемою? Схарактеризуйте основні етапи формулювання теми дослідження.
9. Надайте стислу характеристику об'єкта та предмета дослідження. Чи є правильним твердження, що об'єкт та предмет дослідження співвідносяться між собою як загальне та часткове?
10. Що таке програма дослідження? Які основні розділи вона має?
11. Що таке етап НДР і які основні етапи НДР ви знаєте? Надайте характеристику основним етапам НДР.
12. Розтлумачте поняття «інформація» та «наукова інформація». В чому полягає відмінність між даними та інформацією? Які функції виконує інформація при проведенні наукових досліджень?
13. Як класифікується інформація залежно від ознак, що відображають властивості об'єктів наукових досліджень? Надайте характеристику економічній інформації. За якими критеріями класифікується економічна інформація?
14. Що розуміється під інформаційним забезпеченням наукових досліджень? Яким чином проводити інформаційний пошук у бібліотеці?
15. Надайте характеристику засобам фіксації інформації при її обробці. Назвіть основні типи конспектів. У чому полягає різниця між ними? Який тип конспекту ви використовуєте?
16. У чому полягає сутність процесу побудови теоретичного знання? Дайте характеристику окремим стадіям теоретичного дослідження.
17. Назвіть основні загальнонаукові методи, які використовуються на теоретичному рівні дослідження та надайте їм коротку характеристику.
18. Що таке математична модель? Охарактеризуйте основні етапи математичного моделювання. Що розуміється під зовнішньою та внутрішньою правдоподібністю дослідження математичної моделі?
19. Дайте характеристику поняттю «експеримент». Чим відрізняється експеримент від звичайного, щоденного, пасивного спостереження?
20. За якими ознаками можна класифікувати експерименти? На які три загальні групи можна поділити всі класифікаційні ознаки поділу експериментів?
21. Які основні етапи включає традиційне експериментальне дослідження? Дайте характеристику окремим етапам. Назвіть загальні вимоги до проведення експерименту.
22. Назвіть типові помилки у проведенні експерименту. Які суб'єктивні причини призводять до помилок при проведенні експериментальних досліджень? Як їх уникнути?
23. Чому теорія випадкових похибок дозволяє оцінити точність та надійність вимірів при даній кількості? Відповідь обґрунтуйте.
24. Які координатні сітки використовують при графічному зображенні результатів експерименту? Доведіть доцільність використання нерівномірних функціональних

координатних сіток.

25. Чим вирізняються емпіричні, аналітичні та апроксимуючі залежності? З яких етапів складається процес підбору емпіричних формул? Дайте характеристику методу найменших квадратів.

26. Що розуміється під плануванням експерименту? Назвіть етапи планування експерименту.

27. Які методичні прийоми викладання наукових матеріалів використовуються у науковій практиці? Який прийом набув найбільшого поширення?

28. Які основні композиційні елементи включає рукопис наукової праці? Назвіть основні рекомендації щодо підготовки наукової праці.

29. Що таке академічний етикет щодо тексту наукової роботи? Які особливості має науковий стиль?

30. На які структурні одиниці поділяється звіт з НДР? Дайте їм коротку характеристику.

31. Як правильно організувати колективне обговорення наукової проблеми? Назвіть основні форми колективного обговорення наукових проблем.

32. Назвіть рівні впровадження результатів наукових досліджень. З яких стадій складається впровадження наукових досліджень у практику роботи підприємств? Дайте характеристику цим стадіям.

33. Доведіть, що наука є найефективнішою сферою капіталовкладень.

34. Що розуміється під ефектом наукових досліджень? Назвіть та охарактеризуйте основні види ефектів, які досягаються при проведенні НДР.

35. Що розуміється під економічною ефективністю наукових досліджень? Назвіть критерії ефективності праці окремих науковців та роботи науково-дослідної групи або організації.

36. Розкрийте сутність поняття «науковий колектив». У чому полягає відмінність наукового колективу від інших типів колективів? Назвіть базові принципи, за якими можна створити науковий колектив.

37. Розтлумачте поняття «наукова школа». Які типи наукових шкіл можна виділити. Дайте загальну характеристику кожному з виділених типів.

38. Яким вимогам повинен відповідати науковий колектив, щоб претендувати на звання наукової школи?

39. Дайте характеристику основним принципам організації роботи з людьми у науковому колективі.

40. Що таке конфлікт? Охарактеризуйте найбільш типові конфлікти у науковому колективі.

41. Назвіть основні умови високоефективної діяльності і збереження здоров'я працівників розумової праці з точки зору психофізіології.

42. Які основні вимоги висуваються до організації робочого місця, яке оснащено персональним комп'ютером?

43. Охарактеризуйте раціональну модель рухового режиму для осіб розумової праці.

44. Доведіть, що моральнісний аспект наукової діяльності є одним із важливих питань стратегії подальшого розвитку нашої цивілізації.

12. Питання для підготовки до підсумкового контролю (екзамен)

1. Сутність наукового пізнання.
2. Основна мета і зміст науки.
3. Класифікація наук.
4. Фундаментальні і прикладні науки.
5. Поняття економічної науки.
6. Система економічних наук.
7. Закономірності і тенденції розвитку сучасної економічної науки.

8. Національна академія наук України: правовий статус, структура, функції.
9. Основні цілі, принципи та напрямки державної політики у галузі наукової та науково-технічної діяльності.
10. Пріоритетні напрямки розвитку науки в Україні.
11. Суб'єкти державного регулювання і управління розвитком науки, їх повноваження.
12. Державна інноваційна політика в Україні: основні цілі, принципи, напрямки.
13. Науковий експеримент як найбільш ефективне джерело емпіричних знань.
14. Сутність матеріалістичної діалектики.
15. Особливості ідеалістичної діалектики Гегеля.
16. Поняття методології наукових досліджень.
17. Місце методології науки в загальній системі філософських наукових знань.
18. Методологія теоретичних досліджень.
19. Методологія емпіричних досліджень.
20. Основні діалектичні методи пізнання.
21. Об'єкт наукового дослідження.
22. Предмет дослідження.
23. Об'єкт та предмет економічної науки.
24. Взаємозв'язок об'єкта і предмета дослідження.
25. Загальнофілософські принципи пізнання.
26. Наукова теорія: сутність, ознаки, структура, функції.
27. Поняття наукового методу та його основні риси.
28. Система методів економічного наукового дослідження.
29. Загальнонаукові методи пізнання.
30. Конкретно-наукові та спеціальні методи пізнання.
31. Взаємозв'язок емпіричних і теоретичних досліджень.
32. Основні етапи проведення наукових досліджень.
33. Визначення напрямку, цілей, завдань дослідження.
34. Аналіз та інтерпретація наукової інформації.
35. Пошук та збір наукової інформації.
36. Науковий документ як структурна одиниця інформаційних ресурсів. Види наукових документів.
37. Форми науково-дослідної роботи здобувачів вищої освіти.
38. Співвідношення понять методологія, методика, технологія і техніка наукового дослідження.
39. Основні прийоми та вимоги до оформлення результатів наукових досліджень.
40. Місце і роль науково-дослідної роботи здобувачів вищої освіти в системі навчального процесу.
41. Зміст науково-дослідної роботи здобувачів вищої освіти.
42. Основні результати науково-дослідної роботи здобувачів вищої освіти.
43. Сутність і види наукової інформації.
44. Магістерська робота як кваліфікаційне дослідження.
45. Самостійна аудиторна і дослідницька робота здобувачів вищої освіти.
46. Процедура захисту магістерської роботи.
47. Вимоги до змісту і форми магістерської роботи.
48. Поняття академічна доброчесність.
49. Вплив цифровізації на академічну доброчесність.
50. Пошук та використання інформації в Інтернеті.
51. Кодекс честі та сприяння академічній доброчесності.
52. Плагіат та корпоративна культура.
53. Академічна доброчесність та корупція.
54. Пошуковий механізм наукової інформації.
55. Цитування робіт науковців.

13. Методи навчання

1. Методи навчання на лекціях: вербальний метод (лекція, дискусія тощо); методи візуалізації (презентація, графічна та таблична ілюстрація, метод демонстрацій тощо); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, анотування тощо); інші методи у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);

2. Методи навчання на семінарських заняттях: вербальний метод (дискусія, співбесіда тощо); практичний метод (метод візуалізації (презентація, графічна та таблична ілюстрація, метод демонстрацій та інші); дослідницький метод, пошуковий метод (робота з навчально-методичною літературою: рецензування, підготовка реферату, есе, доповіді тощо); інші методи у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); кейс-метод (вирішення ситуацій, розв'язання завдань тощо); метод проблемного виконання, репродуктивний метод.

14. Методи оцінювання

У процесі вивчення дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень» використовуються такі методи оцінювання:

- для поточного контролю у вигляді: *усного та письмового опитування, фронтального опитування, доповідей, тестування, вирішення ситуаційних завдань, розв'язування задач, написання есе (рефератів), виконання індивідуальних завдань тощо.*

- для модульного контролю у вигляді: *письмової відповіді (теоретичні питання, тестування, вирішення ситуаційних завдань, розв'язування задач тощо).*

- для підсумкового контролю у вигляді *екзамену у формі письмової відповіді (теоретичні питання, вирішення ситуаційних завдань, розв'язування задач тощо).*

15. Засоби діагностики результатів навчання

Робоча програма передбачає застосування засобів діагностики результатів навчання за формами контролю знань:

- *поточний контроль* може передбачати застосування широкого спектру форм та методів оцінювання знань, що проводиться за кожною темою.
- *модульний контроль* передбачає письмове виконання різних видів контрольних завдань.
- *підсумковий контроль* передбачає проведення екзамену або заліку.

Завершальним етапом досягнення запланованих програмних результатів навчання з навчальної дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень» є підсумковий контроль – екзамен.

16. Критерії та порядок оцінювання результатів навчання

Для оцінювання знань здобувачів вищої освіти застосовуються контрольні заходи у формі поточного, модульного та підсумкового контролю знань у відповідності до «Положення про оцінювання знань здобувачів вищої освіти».

Поточний контроль

Види навчальної діяльності здобувачів вищої освіти обираються та оцінюються викладачем за рекомендованою шкалою в залежності від особливостей навчальної дисципліни. Оцінювання окремих видів навчальної діяльності здобувача вищої освіти для дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень» відбувається за такими рекомендованими балами:

Види навчальної діяльності здобувачів вищої освіти	Кількість балів
Аудиторна робота	
Відповідь на практичному, семінарському, лабораторному занятті	1-5
Вирішення ситуаційних завдань, розв'язання задач тощо	1-5
Тестування	1-5
Ділова гра, практичний кейс тощо	1-10
Інші види аудиторної роботи*	
Самостійна робота	
Реферат, есе тощо	1-10
Інші види навчальної діяльності здобувачів вищої освіти (участь у публічних заходах (конференція, олімпіада тощо); написання наукової статті, участь у конкурсах студентських робіт тощо)	1-10
Інші види самостійної роботи*	
Контрольна робота (для заочної форми здобуття освіти)	1-50

*види навчальної діяльності здобувачів освіти обираються та оцінюються викладачем за рекомендованою шкалою в залежності від особливостей навчальної дисципліни.

Для визначення ступеня засвоєння навчального матеріалу та поточного оцінювання знань здобувачів вищої освіти застосовуються критерії у відповідності до «Положення про оцінювання знань здобувачів вищої освіти».

Модульний контроль

Навчальна дисципліна «Методологія та організація наукових досліджень» передбачає виконання двох модульних контрольних робіт. Модульна контрольна робота з навчальної дисципліни «Управління фінансовою санацією підприємств» оцінюється в **10 балів**. Максимальна сумарна кількість балів за модульний контроль складає **20 балів**.

Здобувач вищої освіти допускається до підсумкового контролю у разі набрання ним за результатами поточного та модульного контролю не менше **20 балів**.

Для визначення ступеня засвоєння (змістового модуля) навчальної дисципліни та контрольного оцінювання знань здобувачів вищої освіти застосовуються критерії у відповідності до «Положення про оцінювання знань здобувачів вищої освіти».

Підсумковий контроль

Максимальна кількість балів за екзамен з початкової дисципліни «Управління фінансовою санацією підприємств» складає **40 балів**.

Для визначення ступеня засвоєння навчальної дисципліни та контрольного оцінювання знань здобувачів вищої освіти за підсумковим контролем застосовуються критерії у відповідності до «Положення про оцінювання знань здобувачів вищої освіти».

Підсумкова оцінка переводиться у національну систему оцінювання і шкалу ECTS згідно таблиці:

Порядок переведення оцінок у систему ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		для екзамену курсової роботи (проєкту), практики	для заліку (диференційованого заліку)
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
64-74	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

17. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Для денної форми здобуття освіти

Поточний контроль та самостійна робота=60							Підсумковий контроль	Сума		
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2					Самостійна робота	
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7				
4	4	4	4	4	5	5	10	40	100	
Модульний контроль 1 - 10				Модульний контроль 2 - 10						

Для заочної форми здобуття освіти

Поточний контроль та самостійна робота		Підсумковий контроль	Сума
Контрольна робота	Самостійна робота		
50	10	40	100

18. Методичне забезпечення

Методичне забезпечення дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень» узагальнено в комплексі навчально-методичного забезпечення, який включає:

- силабус;
- робочу програму навчальної дисципліни;
- методичні вказівки до вивчення дисципліни;
- варіанти завдань для самостійної та індивідуальної роботи студентів;
- варіанти завдань для модульного контролю;
- варіанти завдань для підсумкового контролю;
- інші матеріали.

19. Рекомендована література

Основна

1. Власенко Л., Ладанюк А., Кишенько В. Методологія наукових досліджень: навч. посібник. – К.: Ліра –К, 2018. - 352 с.
2. Гуторов О.І. Методологія та організація наукових досліджень: Навч. Посіб. – Харків : ХНАУ, 2017. – 272 с.

Допоміжна

3. Борисенко В.Д. Організація наукових досліджень в Україні : навч. посіб. / В. Д. Борисенко, С. А. Устенко ; Миколаїв. нац. ун-т ім. В. О. Сухомлинського. Миколаїв : МНУ, 2016. 258 с.
4. Важинський С.Е. Методика та організація наукових досліджень : навч. посіб. / С. Е. Важинський, Т. І. Щербак ; Сум. держ. пед. ун-т ім. А. С. Макаренка, Держ. служба України з надзвичайн. ситуацій, Нац. ун-т цивіл. захисту України. Суми : Вид-во СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2016. 257 с.
5. Важинський С.Е., Щербак Т.І. Методика та організація наукових досліджень: навчальний посібник. – Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2016. –260 с.
6. Тицька, Я. (2018). Академічна доброчесність» та «академічна відповідальність» у забезпеченні якості освіти. Науковий вісник Підприємництво, господарство і право, (11), 192-195.
7. Batechko, N., & Alla, D. (2019). Академічна доброчесність в контексті європейських практик: досвід Франції. Неперервна професійна освіта: теорія і практика, (3), 88-94.
8. Тицька, Я. О. (2018). Академічна доброчесність як елемент системи забезпечення якості освіти. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Юриспруденція, (34), 4-7.
9. Козін, Д. О. (2018). Академічна доброчесність–виклик сучасній освіті (Doctoral dissertation, ВНТУ).

10. Слободянюк, О. М. (2018). Роль науково-педагогічного колективу у формуванні культури академічної доброчесності студентів. Вісник Вінницького політехнічного інституту, (6), 134-139.
11. Сорова, D. (2018). Академічна доброчесність у системі професійної підготовки майбутнього педагога. Неперервна професійна освіта: теорія і практика, (3-4), 52-56.
12. Малогулко, Ю. В., & Затхей, М. В. (2018). Проблеми академічної доброчесності в вищих навчальних закладах (Doctoral dissertation, ВНТУ).

20. Інформаційні ресурси, у т.ч. в мережі Інтернет

Органи державного управління і національні інститути

Офіційна сторінка Президента України www.president.gov.ua
Урядовий портал Кабінету Міністрів України www.kmu.gov.ua
Національний банк України www.bank.gov.ua
Міністерство фінансів України www.minfin.gov.ua

Національні науково-дослідні інститути та центри

Національний інститут стратегічних досліджень www.niss.gov.ua
Український центр економічних і політичних досліджень імені Олександра Разумкова www.ucerps.org

Інститут економічних досліджень і політичних консультацій www.ier.kiev.ua
База українського законодавства в Інтернет www.lawukraine.com

Наукові та електронні бібліотеки в Україні

Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського www.nbuv.gov.ua
Національна парламентська бібліотека www.alpha.rada.kiev.ua
Електронна бібліотека Львівської комерційної академії www.dev.lac.lviv.ua/lib
Наукова бібліотека імені Максимовича www.lib-gw.univ.kiev.ua
Дніпропетровська обласна наукова бібліотека www.libr.dp.ua
Вінницька державна обласна універсальна наукова бібліотека імені К.А.Тімірязєва www.library.vinnitsa.com

Львівська електронна бібліотека імені В.Стефаніка www.lsl.lviv.ua
Одеська державна наукова бібліотека імені М.Горького www.ognb.odessa.ua
Велика економічна бібліотека www.economics.com.ua
Електронна бібліотека www.lib.com.ua

Міжнародні економічні і фінансові організації

Міжнародний валютний фонд (МВФ) (The International Monetary Fund) www.imf.org
Організація об'єднаних націй (ООН) (United Nations Organization) www.un.org
Світова організація торгівлі (СОТ) (The World Trade Organization) www.wto.org
Група Світового банку (The World Bank Group) www.worldbank.org
Міжнародний банк реконструкції і розвитку (МБРР) (International Bank for Reconstruction and Development) www.worldbank.org/ibrd

Органи статистики

Державна служба статистики України www.ukrstat.gov.ua
U.S. Department of the Treasury www.ustreas.gov
Bureau of the Public Debt T-Bill, Notes and Bonds www.publicdebt.treas.gov
U.S. Bureau of Economic Analysis www.bea.doc.gov
U.S. Department of Commerce www.doc.gov
National Bureau of Economic Research www.nber.org
Investment Company Institute www.ici.org
Joint Economic Committee www.house.gov
Statistics Canada www.statcan.ca
U.K. Office of National Statistics www.ons.gov.uk
Japan Economic Planning Agency www.epa.go.jp
German Federal Statistical Office www.statistik-bund.de
German Finance Ministry www.bundesfinanzministerium.de

